

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οικονομική του Χώρου

Γεώργιος—Κορρές :

gkorres@geo.aegean.gr

Εαρινό Εξάμηνο

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

Η ύλη του μαθήματος θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες- Κεφάλαιο
Θεωρία και Τεχνικές Περιφερειακής Ανάπτυξης και Οικονομικής του Χώρου από το
βιβλίο: Κορρές, Κουρλιούρος και Τσομπάνογλου: «Χωρική & Τοπική Κοινωνικό-
Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρία, Μέθοδοι & Στρατηγικές», εκδόσεις Σταμούλης,
2016.

ΚΟΡΡΕΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Καθηγητής
Τμήμα Γεωγραφίας
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΚΟΥΡΑΙΟΥΡΟΣ ΗΛΙΑΣ
Καθηγητής
Τμήμα Γεωγραφίας
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΤΣΟΜΠΑΝΟΓΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Καθηγητής
Τμήμα Κοινωνιολογίας
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΧΩΡΙΚΗ & ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Θεωρία, Μέθοδοι και Στρατηγικές

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΔΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

Περιεχόμενα:

Συγγραφέας	Τίτλος Άρθρου:
Εισαγωγή Ηλίας Κουρλιούρος	Τοπική Ανάπτυξη και Συνεργατικός Σχεδιασμός Ένα Θεωρητικό Πλαίσιο Ανάλυσης
Ηλίας Κουρλιούρος	Η Μεταβιομηχανική-Μεταφορντική Ευρωπαϊκή Πόλη και ο Ρόλος του Πολεοδομικού Σχεδιασμού
Γεώργιος Μ. Κορρές	Θεωρία και Τεχνικές Περιφερειακής Ανάπτυξης και Οικονομικής του Χώρου
Γεώργιος Μ. Κορρές, Ηλίας Κουρλιούρος και Αικατερίνη Κόκκινου	Κρίση Χρέους, Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη: Μια Διερεύνηση της Ελληνικής Οικονομίας
Αικατερίνη Κόκκινου	Καινοτομική Επιχειρηματικότητα & Ανάπτυξη: Μια Ανάλυση της Ανταγωνιστικότητας στην Ε.Ε. και Ελλάδα
Αικατερίνη Κόκκινου	Διοίκηση και Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας ως Παράγοντας Ανταγωνιστικότητας & Ανάπτυξης
Γεώργιος Ο. Τσομπάνογλου	Κοινωνική Ενδυνάμωση και η Δύναμη της Συνεργασίας (Κοινωνική Οικονομία)
Γεώργιος Ο. Τσομπάνογλου και Ειρήνη Ιωάννα Βλαχοπούλου	Κοινωνική ανάπτυξη και τοπική κοινωνική οικονομία σε μειονεκτούσες περιοχές
Γεώργιος Ο. Τσομπάνογλου	Μετανάστευση και Κοινωνική Ένταξη στην Ελληνική Κοινωνία Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις
Γεώργιος Κ. Γκαντζιάς	Πολιτισμικές Δραστηριότητες και Ψηφιακή Τεχνολογία Το Μοντέλο Διαχείρισης "Πολιτισμικές Δραστηριότητες Ενεργητικής Αντίληψης (ΠΔΕΑ)
Γεώργιος Σιδηρόπουλος	Ερμηνεύοντας την Περιφερειακή Ταυτότητα Μέσα από την Ιστορία του Τόπου: Το παράδειγμα της Νιγρίτας (Βισολτία)
Κρίστη (Χρυσάνθη) Πετροπούλου	Αλληλέγγυα Συνεργατική Οικονομία και Τοπική Ανάπτυξη. Από τις «Ουτοπικές Πόλεις» στις «Δημοουργικές Αντιστάσεις»
Σπύρος Αναγνώστου	Θέματα βιώσιμης τουριστικής διαχείρισης σε προστατευόμενες νησιωτικές περιοχές Η περίπτωση των νησιών της Hyères στην Προβηγκία
Στέλλα Κωστοπούλου	Στην προκυμάλια: χωρικοί μετασχηματισμοί και αναπτυξιακές προκλήσεις στις πόλεις-λιμάνια

Οικονομική του Χώρου:

- Παραδόσεις Θεωρίας
- Παραδόσεις Υποδειγμάτων & Εφαρμογών
- Παραδόσεις Τεχνικών & Εργαλείων
- Απαλλαχτικές Εργασίες: Ανάρτηση στο eclass στο πεδίο Εργασίες έως 12-06-2021.

Ενότητες:

- Εισαγωγικές Έννοιες: Βασικές Έννοιες Ανάπτυξης & Χώρου
- Βασικές Πολιτικές και Θεωρίες Οικονομικής Χώρου και Περιφερειακής Ανάπτυξης
- Επισκόπηση Βασικών Θεωριών: Οι ιδέες στην Αρχαία Ελλάδα & στον Μεσαίωνα
 - Η Σχολή των Κλασσικών και Νεοκλασσικών
 - Η Σχολή των Σοσιαλιστών και των Μαρξιστών
 - Η Σχολή των Κεϋνσιανών & Νεό-Κεϋνσιανών
 - Η Σχολή της Οικονομικής Γεωγραφίας
 - Βασικές Θεωρίες Ανάπτυξης
 - Το Υπόδειγμα Harrod – Domar
 - Το Υπόδειγμα Cobb - Douglas
 - Η Θεωρία της Οικονομικής Βάσης
 - Η Θεωρία των Πόλων Έλξης
 - Η Θεωρία της Εξαγωγικής Βάσης
 - Η Θεωρία του Myrdal
- Πολλαπλασιαστές και Συντελεστές: Συντελεστής Πηλίκου Τόπου Εγκατάστασης
 - Συντελεστής Χωροταξικής Συγκέντρωσης, Συντελεστής Χωροταξικής Ανακατανομής, Συντελεστές Συντελεστής Γεωγραφικής Σύνδεσης
 - Συντελεστής Χωροταξικής Εξειδίκευσης, Συντελεστής Χωροταξικής Κλαδικής Ανακατανομής, Συντελεστής Χωροταξικής Διαφοροποίησης
- Εισοδηματικών Τάξεων
 - Υποδείγματα Εισροών – Εκροών: Θεωρία – Ανάλυση και Εφαρμογές
 - Οικονομικά Στατιστικά Υποδείγματα: Θεωρία – Ανάλυση και Εφαρμογές
 - Τεχνικές Ανάλυσης SWOT, Gap, PEST & VRIO.

**Βασικά Μεγέθη:
Θέματα Ανάπτυξης &
Επιπτώσεις**

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Οικονομική μεγέθυνση (economic growth):** Απόλυτη ή σχετική ποσοτική αύξηση των μακροοικονομικών μεγεθών μιας χώρας ή μιας περιοχής όπως το κατά κεφαλή ΑΕΠ, η απασχόληση, οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, η κατανάλωση, οι εξαγωγές, κλπ.
- **Οικονομική ανάπτυξη (economic development):** Απόλυτη ή σχετική ποσοτική αύξηση των μακροοικονομικών της μεγεθών (οικονομική-μεγέθυνση) με ποσοτική αύξηση των οικονομικών-μεγεθών.
- **Συνολική Ανάπτυξη (Development)** Η ποσοτική αύξηση των οικονομικών-μεγεθών και ταυτόχρονα **ποιοτική βελτίωση** του επιπέδου κοινωνικής ευημερίας του πληθυσμού της (εκπαίδευση, υγεία και πρόνοια, πολιτισμός και ελεύθερος χρόνος, συνθήκες κατοίκησης και ποιότητας περιβάλλοντος, κλπ)-→ **ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ (Human Development Index)=→ Κοινωνική Ανάπτυξη (Social Development).**
- **Οικονομική Μεγέθυνση (Economic Growth) & Κοινωνική Ανάπτυξη (Social Development) = Ανάπτυξη (Development)**

Οικονομική Ανάπτυξη είναι η διαδικασία που αυξάνει το πραγματικό κατά κεφαλή εισόδημα μιας χώρας κατά τη διάρκεια μακροχρόνιας περιόδου υπό την προϋπόθεση ότι ανεβαίνει το επίπεδο κοινωνικής ευημερίας.

[Αύξηση του Πραγματικού Κατά Κεφαλή Εισοδήματος και αύξηση Βιοτικού Επιπέδου].

Μεγέθυνση και Ανάπτυξη (Μεγέθυνση αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη για ανάπτυξη).

(αύξηση στο ΑΕΠ, Ποιοτική Ανάπτυξη [αλλαγές στην διάρθρωση, βελτίωση, διανομή εισοδήματος, ικανοποίηση βασικών αναγκών, εκπαίδευση, υγεία κλπ.]).

Εννοια Οικονομικής Ανάπτυξης - Συνεχής Άνοδο Ποιότητας Ζωής

- Ικανότητα για Εξασφάλιση των Βασικών Αναγκών Ανθρώπου

- Ανθρώπινη Αξιοπρέπεια

- Ανθρώπινη Ελευθερία

Γενική Ανάπτυξη πρέπει να περιλαμβάνει:

- Αύξηση Τροφής, Κατοικίας, Υγείας, Παιδείας, Προστασίας.

- Αύξηση Επιπέδου Διαβίωσης, Εισοδήματος, Απασχόλησης, Πολιτιστικού Επιπέδου, Βελτίωση Εκπαίδευσης

- Διεύρυνση Κοινωνικών και Οικονομικών Επιλογών.

Βασικά Μεγέθη-Δείκτες:

- Α.Ε.Π. (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν)
- ΑΕΠ=Παραγωγή=Προϊόν=Εισόδημα
- Απασχόληση και Ανεργία
- Βιοτικό Επίπεδο
- Ποιότητα Ζωής (Εκπαίδευση, Υγεία, Ασφάλεια, Πρόνοια)
- Δείκτης Ανθρώπινης Αξίας είτε Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (Human Development Index)

Δείκτες Παραγωγικού Συστήματος

- Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα
- Κατά κεφαλή ΑΕΠ
- Παραγωγική Δραστηριότητα ανά τομέα δραστηριότητας
- Επενδύσεις
- Εξαγωγές ανά προϊόν

Δείκτες Παραγωγικού Συστήματος

- Περιφερειακό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- Περιφερειακό Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα
- Περιφερειακό κατά κεφαλή ΑΕΠ
- Περιφερειακή Προστιθέμενη Αξία
- Παραγωγική δραστηριότητα ανά τομέα περιφερειακής δραστηριότητας
- Περιφερειακές επενδύσεις

Δείκτες Ανθρώπινου Δυναμικού

- Πληθυσμός με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Απασχόληση σε υπηρεσίες επιστήμης και τεχνολογίας
- Απασχόληση σε υπηρεσίες έντασης γνώσης επιστήμης και τεχνολογίας
- Απασχόληση στη μεταποίηση επιστήμης και τεχνολογίας
- Προσωπικό Έρευνας και Ανάπτυξης

Δείκτες Ανάπτυξης Έρευνας, Καινοτομίας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης

- Συνολικές δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης
- Δαπάνες επιχειρήσεων για E&A
- Δαπάνες εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για E&A
- Δαπάνες ερευνητικών κρατικών φορέων για E&A

Δείκτης Ανθρώπινης Αξίας:

- Αυτοκίνητα κατά Κεφαλή
- Ραδιόφωνα κατά Κεφαλή
- Υφαντικές Ίνες κατά Κεφαλή
- Άτομα ανά Δωμάτιο
- Ποσοστά Εγγραμμάτων
- Ποσοστό Μαθητών σε Α' θμια Εκπαίδευση
- Ποσοστό Μαθητών σε Άλλες Βαθμίδες
- Ποσοστό Μαθητών σε Επαγγελματικές Σχολές
- Ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού σε Γεωργία
- Ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού σε Κοινωνικές Υπηρεσίες
- Μισθωτοί Εργάτες ως Ποσοστό Οικον. Ενεργού Πληθυσμού.
- Κάτοικοι ανά γιατρό
- Διάρκεια Ζωής ανά Κάτοικο
- Τηλέφωνα κατά Κεφαλή
- Κυκλοφορία Εφημερίδων κατά κεφαλή
- Κατανάλωση Ενέργειας κατά κεφαλή
- Κατά κεφαλή Εθνικό Εισόδημα
- Συμμετοχή Μεταποίησης στο Εθνικό Προϊόν
- Εξαγωγές κατά Κεφαλή
- Ποσοστό Πληθυσμού σε Αστικές Περιοχές
- Κατανάλωση Χάλυβα κατά κεφαλή
- Κατανάλωση Τσιμέντου κατά κεφαλή.

$H.D.I. \geq 0.90$

**ΠΟΛΥ
ΑΝΕΠΙΤΥΓΜΕΝΗ**
(Very High Human
Development (or
developed))

$0.8 \leq H.D.I. < 0.90$

**ΥΨΗΛΑ
ΑΝΕΠΙΤΥΓΜΕΝΗ**
(High Human
Development (or
developing))

$0.5 \leq H.D.I. < 0.80$

**ΜΕΣΑΙΑ
ΑΝΕΠΙΤΥΓΜΕΝΗ**
(Medium High
Human Development
(or developing))

$H.D.I. < 0.50$

**ΛΙΓΟ
ΑΝΕΠΙΤΥΓΜΕΝΗ/Υ
ΠΟΑΝΑΠΤΥΚΤΗ**
(Low High Human
Development (or
developing))

Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης

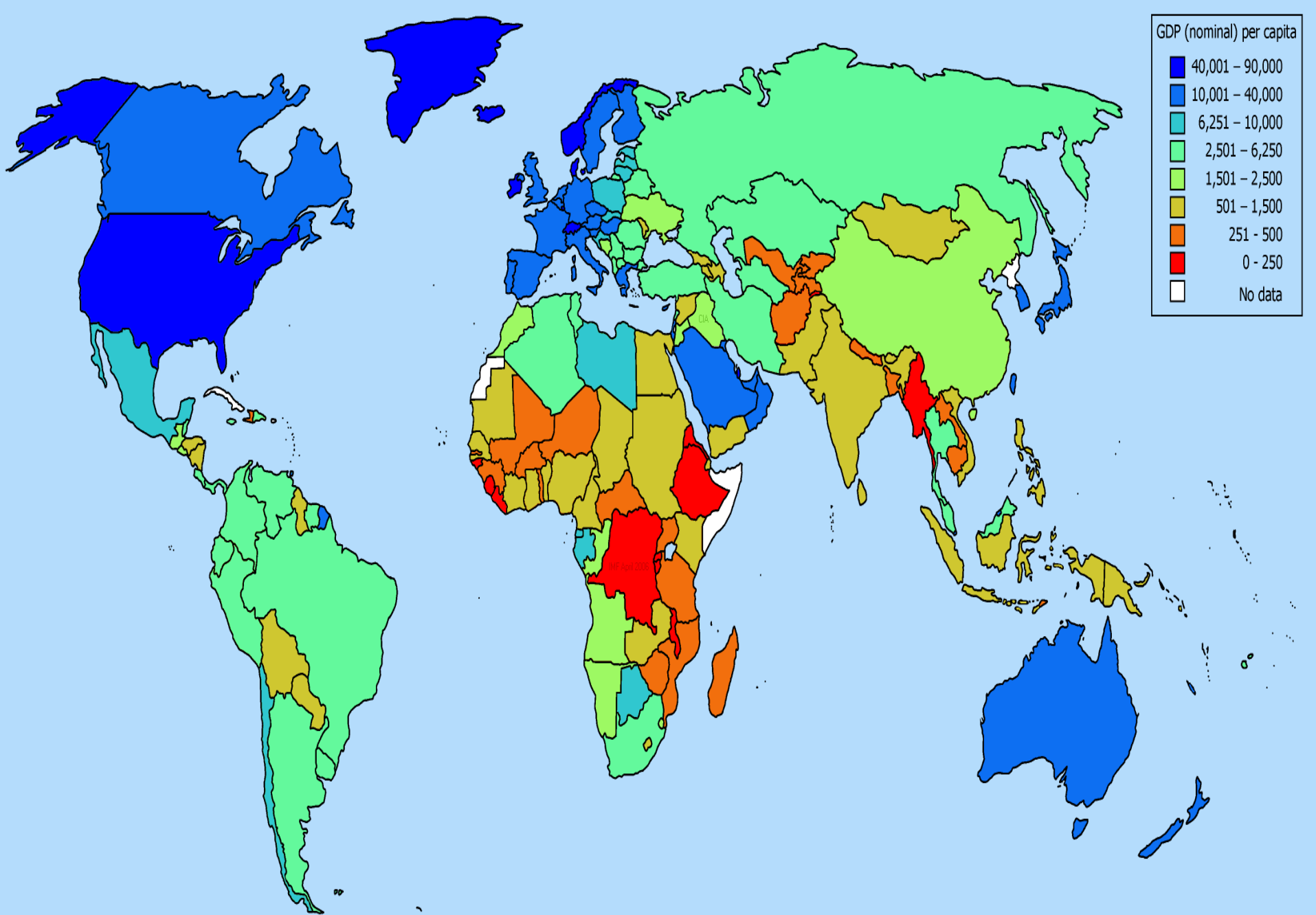
Δείκτης	Μέτρο	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Τύπος
Μακροβιότητα	Προσδόκιμο ζωής στην γέννηση (L.E.I)	25 χρονών	85 χρονών	$L.E.I = \frac{L.E.I - 25}{60}$
Μόρφωση	Δείκτης ενήλικου αναλφαβιτισμού (A.L.I)	0%	100%	$E.I = \frac{2}{3} \times A.L.I + \frac{1}{3} \times G.E.I$
	Δείκτης εγγραφών στο εκπαιδευτικό σύστημα (G.E.I)	0%	100%	
ΑΕΠ	Ισοτιμή αγοραστική δύναμη (GDP _{pc})	100 USD	40.000 USD	$G.D.P = \frac{\log_{10} GDP_{PC} - 2}{2.60206}$

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

	2000	2005	2009	2010	2011
ΑΥΣΤΡΙΑ	0.839	0.860	0.879	0.883	0.885
ΒΕΛΓΙΟ	0.876	0.873	0.883	0.885	0.886
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	0.715	0.749	0.766	0.768	0.771
ΓΑΛΛΙΑ	0.846	0.869	0.880	0.883	0.884
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	0.864	0.895	0.900	0.903	0.905
ΔΑΝΙΑ	0.861	0.885	0.891	0.893	0.895
ΕΛΛΑΔΑ	0.802	0.856	0.863	0.862	0.861
ΕΣΘΟΝΙΑ	0.776	0.821	0.828	0.832	0.835
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	0.833	0.855	0.860	0.862	0.863
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0.869	0.898	0.905	0.907	0.908
ΙΣΠΑΝΙΑ	0.839	0.857	0.874	0.876	0.878
ΙΤΑΛΙΑ	0.825	0.861	0.870	0.873	0.874
ΚΥΠΡΟΣ	0.800	0.809	0.837	0.839	0.840
ΛΕΤΟΝΙΑ	0.732	0.784	0.798	0.802	0.805
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	0.749	0.793	0.802	0.805	0.810
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0.854	0.865	0.863	0.865	0.867
ΜΑΛΤΑ	0.799	0.825	0.827	0.830	0.832
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	/	/	/	/	0.953
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	0.775	0.803	0.811	0.814	0.816
ΠΟΛΩΝΙΑ	0.770	0.791	0.807	0.811	0.813
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	0.778	0.789	0.805	0.808	0.809
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	0.704	0.748	0.778	0.779	0.781
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	0.779	0.810	0.829	0.832	0.834
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	0.805	0.848	0.876	0.882	0.884
ΣΟΥΗΔΙΑ	0.894	0.896	0.898	0.901	0.904
ΤΣΕΧΙΑ	0.816	0.854	0.863	0.863	0.865
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	0.837	0.875	0.877	0.880	0.882

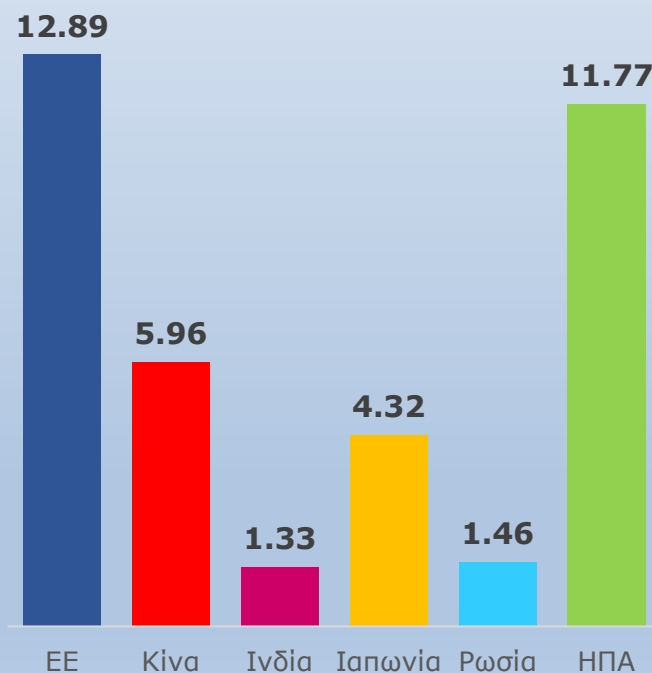
Χαρακτηριστικά Τυπικά Αναπτυσσόμενων Χωρών

1. Χαμηλό Βιοτικό Επίπεδο
2. Χαμηλό Επίπεδο Παραγωγικότητας
3. Πρωτογενής παραγωγή
4. Πληθυσμιακές Πιέσεις
5. Ανεκμετάλλετοι Φυσικοί Πόροι
6. Ανεπάρκεια Κεφαλαίου
7. Δυσαιδική (ή Διαρχική) Οικονομία
8. Αντιοικονομικές Πολιτιστικές Οικονομίες
9. Εξάρτηση από Εξαγωγές Αγροτικών Προϊόντων, Πρώτων Υλών και Καυσίμων
10. Κυριαρχία Αναπτυγμένων Κρατών και η εξάρτησή τους από τις Διεθνείς Σχέσεις
11. Υψηλό Επίπεδο Φτώχειας.

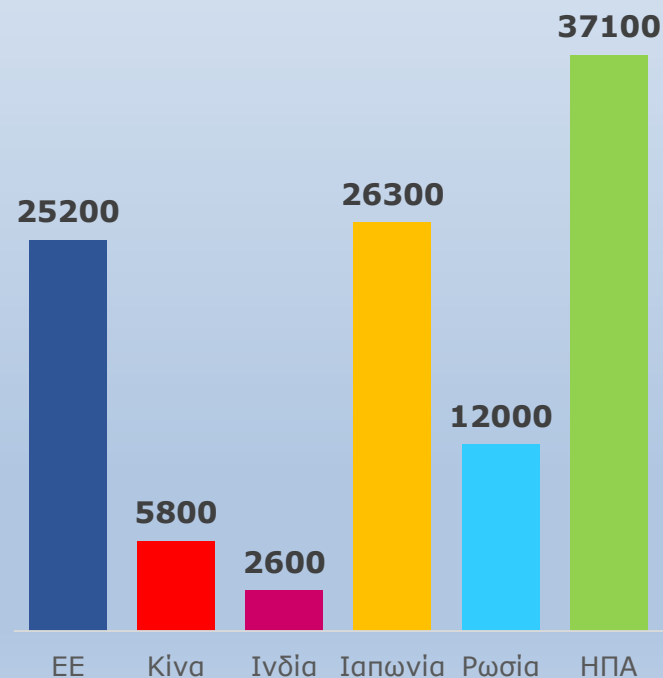

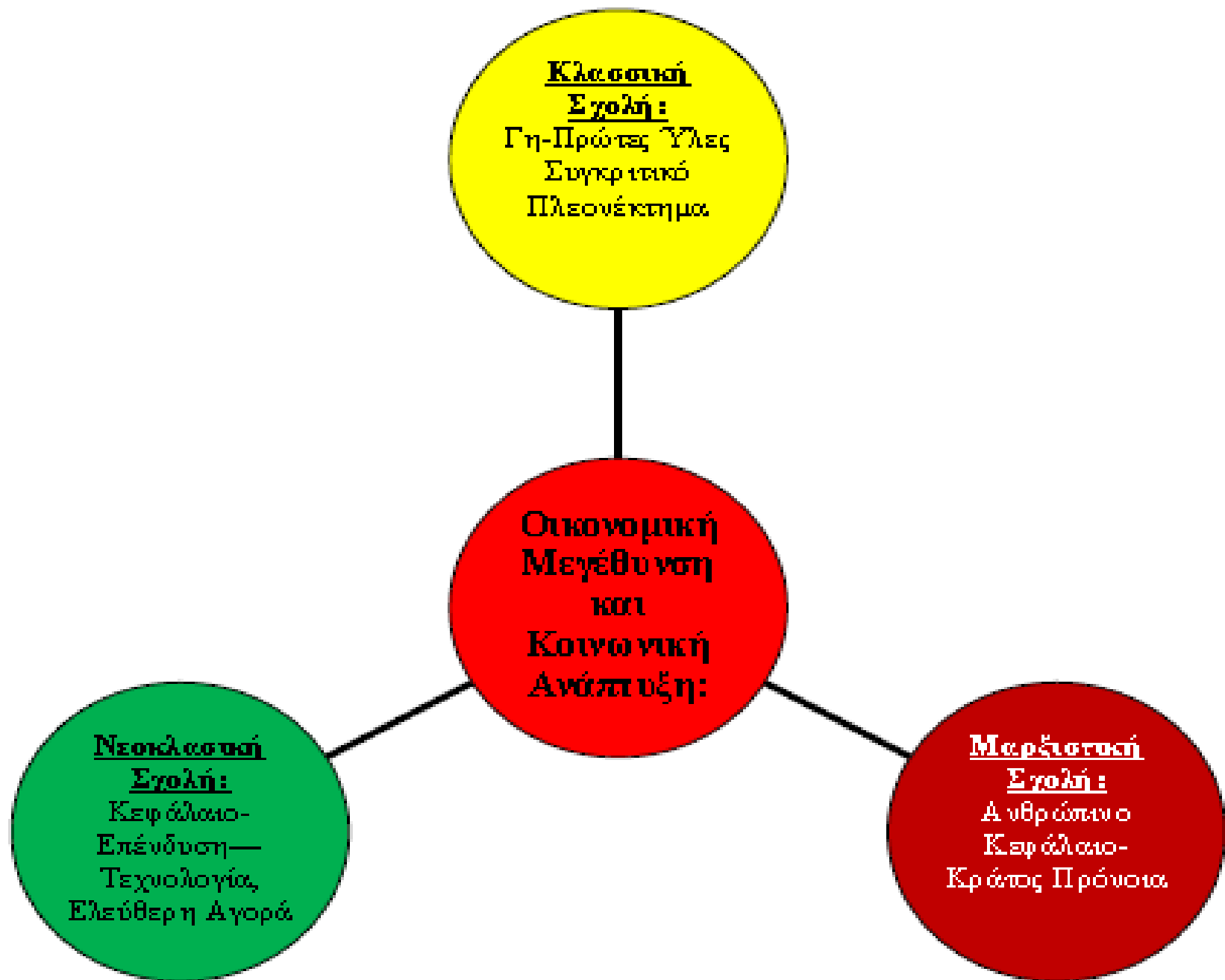
Πόσο πλούσια είναι η ΕΕ κοιτάζοντας τον παγκόσμιο χάρτη;

Μέγεθος οικονομίας
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν
2012 σε τρις ευρώ

Κατά κεφαλή ακαθάριστο
εγχώριο προϊόν,
σε μονάδες αγοραστικής
δύναμης, 2012

- Βασική Ταυτότητα για την συνθήκη Μακροοικονομικής ισορροπίας του εισοδήματος σε ανοικτή οικονομία είναι η ακόλουθη:
 - $Y = C + I + G + (X - M)$, δηλαδή:
- **Εθνικό Εισόδημα = Κατανάλωση + Επενδύσεις + Δημόσιες Δαπάνες + (Εξαγωγές – Εισαγωγές)**
 - **Ισορροπία: (Παραγωγή = Δαπάνη)**
- **Δημοσιονομική Πολιτική: (Δημόσια Έσοδα) = (Δημόσιες Δαπάνες)**
- **Νομισματική Πολιτική: (Προσφορά Χρήματος, δηλ. Ρευστότητα) = (Ζήτηση Χρήματος δηλ. Δαπάνη)**
- **Άρα: Παραγωγή (Πλούτος) πρέπει να ισούται με την Δαπάνη.**

Η οικονομική πολιτική (economic policy) αναφορικά με την οικονομική μεγέθυνση και κοινωνική ανάπτυξη, στοχεύει στα ακόλουθα βασικά σημεία (Κορρές & Χιόνης, 2003):

- αξιοποίηση των πόρων και ιδιαίτερα του ανθρώπινου δυναμικού
- ισοκατανομή και αύξηση του εισοδήματος
- αύξηση της παραγωγής και των επενδύσεων
- αύξηση απασχόλησης και μείωση ανεργίας
- σταθερότητα του επιπέδου τιμών πληθωρισμού
- υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης και οικονομική σταθερότητα
- μείωση των ελλειμμάτων και ισοσκελισμός του ισοζυγίου πληρωμών

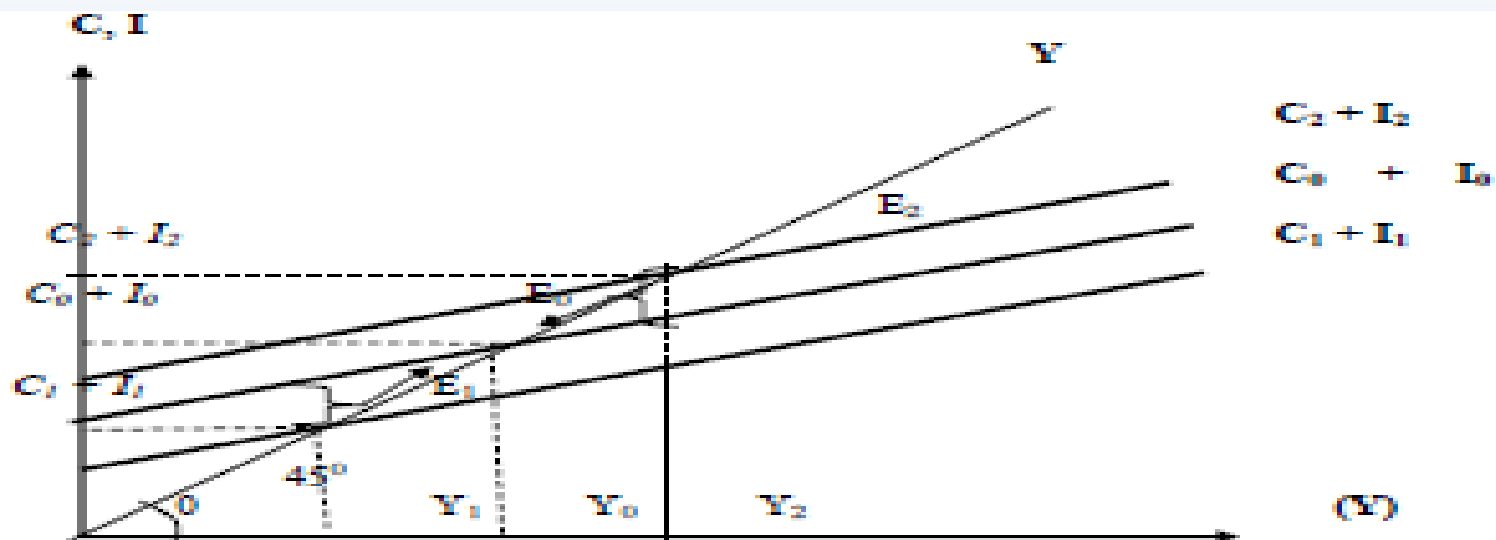
Μέσα και στόχοι της Μακροοικονομικής Πολιτικής

- Μια μακροοικονομική ανάλυση αποσκοπεί στην εξαγωγή συμπερασμάτων πολιτικής. Ως στόχοι της μακροοικονομικής πολιτικής αναφέρονται οι εξής:
 1. Χαμηλό ποσοστό ανεργίας
 2. Υψηλός ρυθμός αύξησης του κατά κεφαλή πραγματικού ΑΕΠ
 3. Σταθερότητα των τιμών.
 4. Σταθερότητα του εξωτερικού τομέα: όχι ελλείμματα στο ισοζύγιο πληρωμών, σταθερό νόμισμα.
 5. Αναδιανομή του εισοδήματος για την άμβλυνση των εισοδηματικών ανισοτήτων.
- Ως μέσα ασκήσεως της μακροοικονομικής πολιτικής για την επίτευξη των παραπάνω στόχων είναι:
 1. Δημοσιονομική πολιτική, δηλαδή μεταβολές στους φόρους ή στις κρατικές δαπάνες.
 2. Νομισματική πολιτική, δηλαδή μεταβολές στα επιτόκια ή στην προσφορά του χρήματος.
 3. Συναλλαγματική πολιτική, δηλαδή μεταβολές στη συναλλαγματική ισοτιμία του νομίσματος.

- **Δημοσιονομική Πολιτική** καλούνται οι αποφάσεις της κυβέρνησης ως προς τους φόρους (δηλαδή εάν θα αυξηθούν είτε εάν θα μειωθούν είτε εάν θα παραμείνουν αμετάβλητοι οι υπάρχοντες φόροι, είτε τέλος εάν θα θεσμοθετηθούν νέοι φόροι είτε εάν θα καταργηθούν οι ήδη υπάρχοντες φόροι).
- **Δημοσιονομική πολιτική** (public fiscal policy) είναι η πολιτική που σχετίζεται με τα **δημόσια έσοδα**, δηλαδή τους **άμεσους φόρους** και τους **έμμεσους φόρους**, καθώς επίσης και με τις **δημόσιες δαπάνες**, **δημόσιες επενδύσεις** και **δημόσια έξοδα**. Ο κρατικός προϋπολογισμός περιέχει έσοδα που προβλέπεται να εισπράξει το κράτος μέσα σε ένα χρόνο (που βασίζονται κατά κανόνα στην φορολογία με **άμεσους** είτε **έμμεσους φόρους**), καθώς επίσης και στις **δαπάνες** που πρόκειται να πραγματοποιήσει.

Η νομισματική πολιτική σχεδιάζεται και υλοποιείται από την κεντρική τράπεζα και σχετίζεται με τον έλεγχο της προσφοράς και ζήτησης χρήματος. Τα βασικά μέσα της νομισματικής πολιτικής είναι τα ακόλουθα (Κορρές & Χιόνης, 2003):

- Η πολιτική «ανοικτής αγοράς» που ρυθμίζει την αγορά και πώληση τίτλων, ομολόγων και έντοκων γραμματίων από την Κεντρική τράπεζα στις εμπορικές τράπεζες, με στόχο την ρύθμιση της προσφοράς χρήματος.
- Η πολιτική «προεξοφλητικού επιτοκίου» που ρυθμίζει το επιτόκιο που δανείζει η Κεντρική τράπεζα τις εμπορικές τράπεζες, με στόχο την ρύθμιση της ζήτησης χρήματος.
- Η πολιτική «υποχρεωτικών ρευστών διαθεσίμων» που ρυθμίζει τις υποχρεωτικές καταθέσεις των εμπορικών τραπεζών στην Κεντρική τράπεζα, με στόχο την ρύθμιση της προσφοράς χρήματος.
- Η πολιτική των «ποιοτικών πιστωτικών ελέγχων» που ρυθμίζει κατά πόσο ισχύει η νομοθεσία, τηρείται ο ανταγωνισμός κλπ., με στόχο την ρύθμιση της ζήτησης και προσφοράς χρήματος.

Διάγραμμα 1^ο: Ισορροπία στην Αγορά Αγαθών

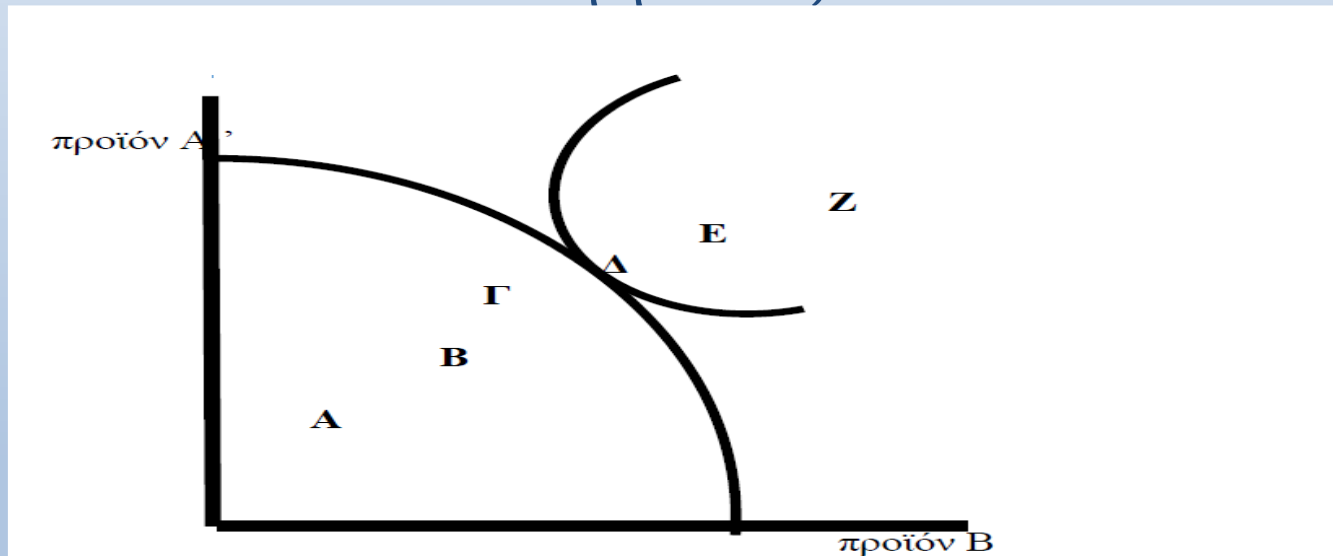
Διάγραμμα 1^ο: Ισορροπία στην Αγορά Χρήματος

Αποτελεσματικότητα: (Efficiency): Άριστη Λύση

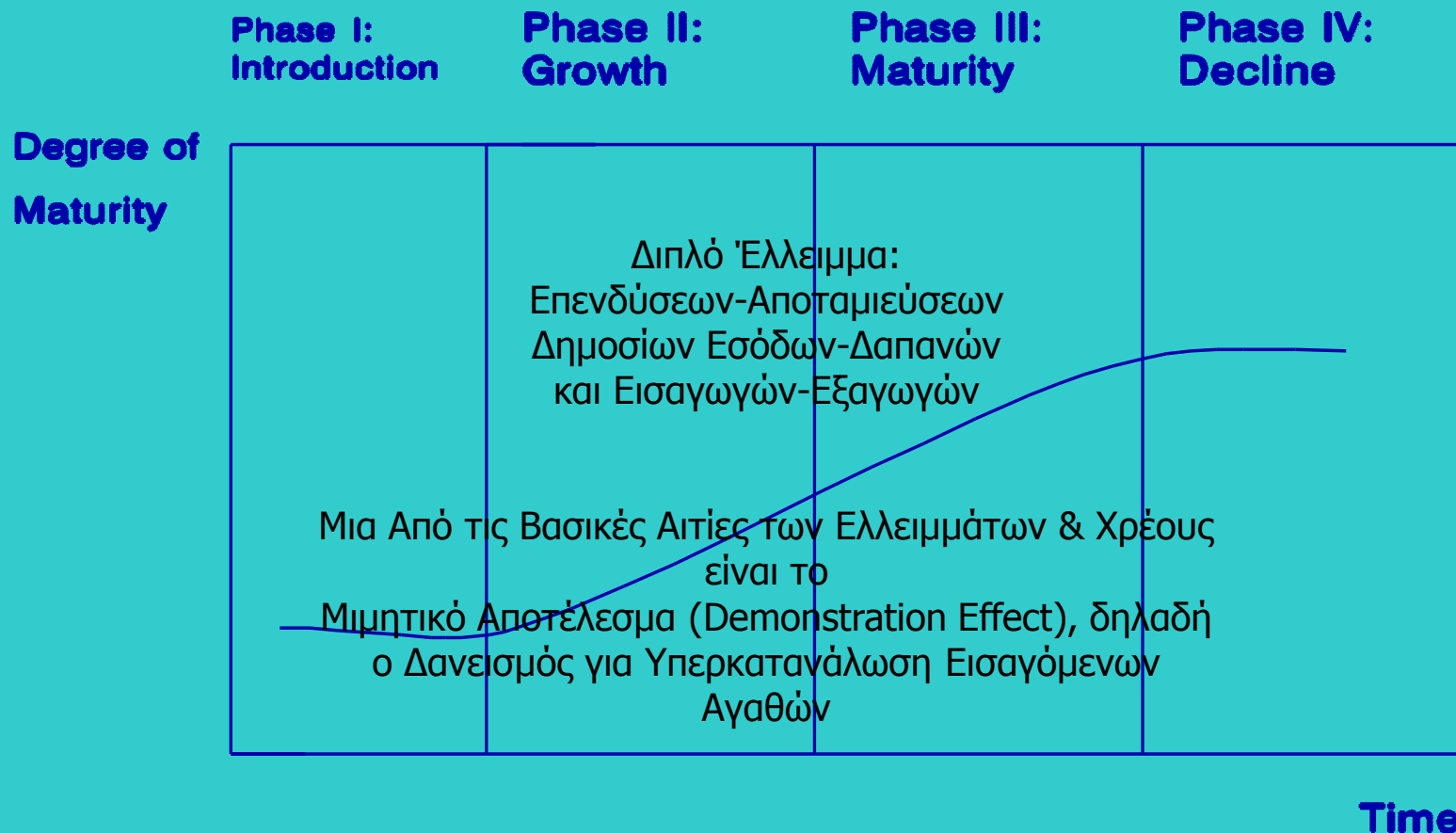
Σημείο Δ (στην Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων):

Εφικτή & Δυνατή Λύση

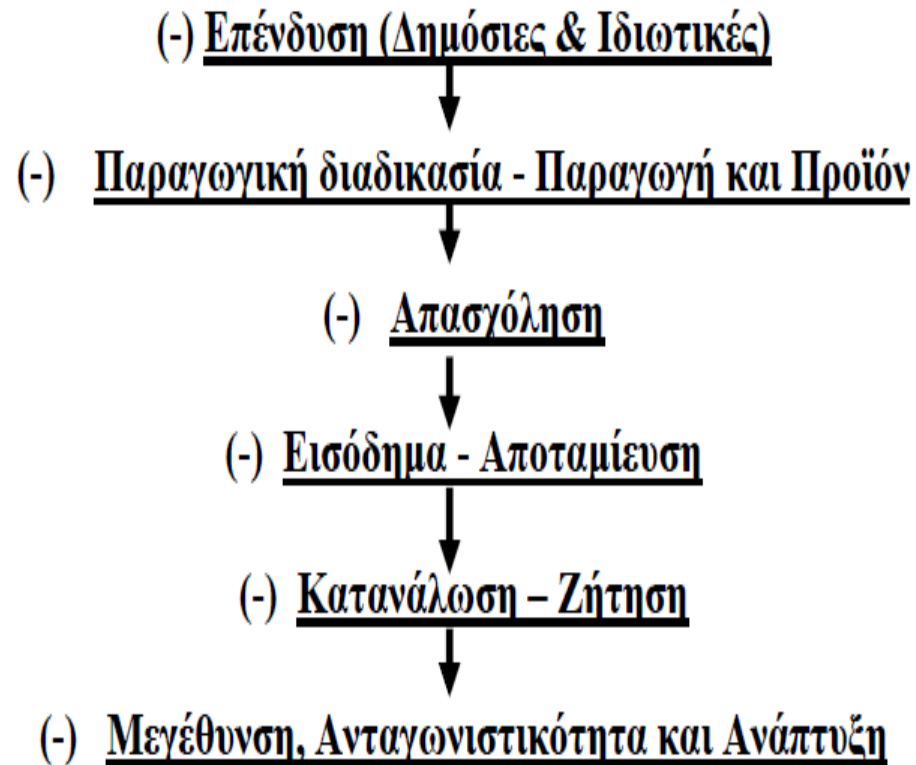
Δηλαδή: Ελαχιστοποίηση Κόστους & Μεγιστοποίηση
Εσόδων (Αξιοποίηση Πόρων, Εσωτ. & Εξωτ.
Περιβάλλον)

Μιμητικό Αποτέλεσμα & Φαύλος Κύκλος (Demonstration Effect & the Vicious Cycle)

Φαύλος Κύκλος Πενίας

Η έννοια της Περιφέρειας

Η έννοια της περιφέρειας συνδέεται με την έννοια του χώρου, της απόστασης και διαφόρων κοινωνικό-οικονομικών χαρακτηριστικών. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την Βαρσαλιανή Προσέγγιση (Warlas) ολόκληρη η Οικονομία θεωρείται ως ένα σημείο και διαιρείται σε περιφέρειες και περιλαμβάνει βασικές μεταβλητές όπως της απόστασης, (Χριστοφάκης, 2001, Κορρές 2015 & 2014 & Σκούντζος, 1973, 1989, 1990)

Χώρος (Ομοιογενή Χαρακτηριστικά):

- Έκταση-Απόσταση
- Πληθυσμός
- Οικονομικά-Κοινωνικά-Πολιτικά:
- Χώρος-Περιφέρεια-Κράτη

Διάγραμμα 2: Οι Βασικοί Προσδιοριστικοί Παράγοντες του Παραγωγικού Συστήματος

**Κλαδική Διάσταση
και Εξειδίκευση**

Χορική Διάσταση

Θεσμική Διάσταση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιεί για στατιστικούς λόγους, από το 1988 στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο και από το 2003 στα κείμενα του Κοινοβουλίου, μια «κοινή ονοματολογία» των εδαφικών στατιστικών μονάδων (*Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques*, είτε εναλλακτικά *Nomenclature of Territorial Units for Statistics*) για την τυποποίηση και κωδικοποίηση των περιφερειών και την υποδιαίρεση των χωρών, (Παπαδασκαλόπουλος 1995, Χριστοφάκης 2001 & Κορρές 2015).

Να σημειωθεί ότι υπήρχαν τρία επίπεδα NUTS και δύο επίπεδα «τοπικών διοικητικών μονάδων» (local administrative units - LAUs) τα οποία βρίσκονται κάτω από τα επίπεδα NUTS, μέχρι τον Ιούλιο του 2003 οπότε και καταργήθηκαν. Επίσης όλες οι χώρες κατηγορίες για κάθε επίπεδο, καθώς αυτό εξαρτάται από το μέγεθός τους.

Πίνακας 1: Η «κοινή ονοματολογία» (NUTS) Ελλάδας & ΕΕ, (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

Χώρες		<u>NUTS 1</u>		NUTS 2		NUTS 3	
<u>Μέλη</u>	28		98		273		1324
<u>της ΕΕ</u>							
Ελλάδα	<u>EL</u> <u>(GR)</u>	Ομάδες Περιφερειών	4	<u>Περιφέρειες</u>	13	Νομοί	51

Πίνακας 2: Πρώτο Επίπεδο (NUTS 1) διαχωρισμού της Ελλάδας, (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

1.Βόρεια Ελλάδα

- Ανατολική Μακεδονία-Θράκη
- Κεντρική Μακεδονία
- Δυτική Μακεδονία
- Θεσσαλία
- Πελοπόννησος

2.Νησιά

- Βόρειο Αιγαίο
- Νότιο Αιγαίο
- Κρήτη

3. Κεντρική Ελλάδα

- Ήπειρος
- Ιόνια Νησιά
- Δυτική Ελλάδα
- Στερεά Ελλάδα

4. Αττική

- Αττική

Πίνακας 3: Δεύτερο & Τρίτο Επίπεδο (NUTS 2 & NUTS 3) διαχωρισμού της Ελλάδας, (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

1. Ανατολική Μακεδονία και Θράκη

- Νομός Έβρου
- Νομός Ροδόπης
- Νομός Ξάνθης
- Νομός Δράμας
- Νομός Καβάλας

2. Κεντρική Μακεδονία

- Νομός Σερρών
- Νομός Θεσσαλονίκης

- **Νομός Χαλκιδικής**
- **Νομός Κιλκίς**
- **Νομός Πέλλας**
- **Νομός Ημαθίας**
- **Νομός Πιερίας**

3. Δυτική Μακεδονία

- **Νομός Φλώρινας**
- **Νομός Κοζάνης**
- **Νομός Καστοριάς**
- **Νομός Γρεβενών**

4. Ήπειρος

- **Νομός Ιωαννίνων**
- **Νομός Άρτας**
- **Νομός Θεσπρωτίας**
- **Νομός Πρέβεζας**

5. Θεσσαλία

- **Νομός Λάρισας**
- **Νομός Μαγνησίας**
- **Νομός Τρικάλων**
- **Νομός Καρδίτσας**

6. Ιόνια Νησιά

- **Νομός Κέρκυρας**
- **Νομός Λευκάδας**
- **Νομός Κεφαλληνίας**
- **Νομός Ζακύνθου**

7. Πελοπόννησος

- Νομός Κορινθίας
- Νομός Αργολίδας
- Νομός Αρκαδίας
- Νομός Μεσσηνίας
- Νομός Λακωνίας

8. Δυτική Ελλάδα

- Νομός Αιτωλοακαρνανίας
- Νομός Αχαΐας
- Νομός Ηλείας

9. Βόρειο Αιγαίο

- Νομός Λέσβου
- Νομός Χίου
- Νομός Σάμου

10. Στερεά Ελλάδα

- Νομός Φθιώτιδας
- Νομός Ευρυτανίας
- Νομός Φωκίδας
- Νομός Βοιωτίας
- Νομός Ευβοίας

11. Νότιο Αιγαίο

- **Νομός Κυκλάδων**

- **Νομός Δωδεκανήσου**

12. Κρήτη

- **Νομός Χανίων**

- **Νομός Ρεθύμνης**

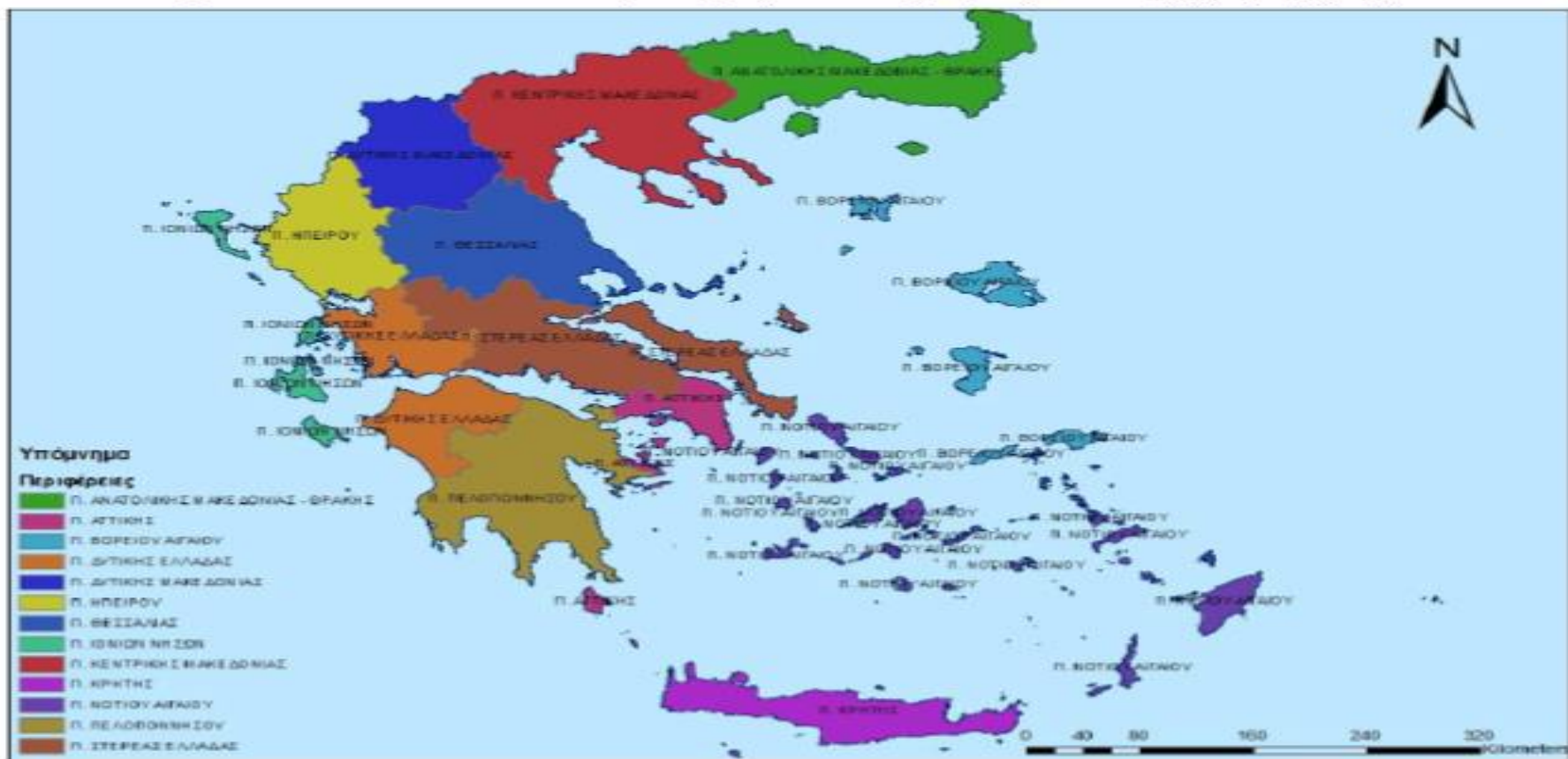
- **Νομός Ηρακλείου**

- **Νομός Λασιθίου**

13. Αττική

- **Νομός Αττικής**

Παρακάτω αναλύονται τα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας μας:

Οι έδρες των περιφερειών

Εργασίες

Οδηγίες Εργασιών:

- Προθεσμίες Υποβολής Ηλεκτρονικά-Ανάρτηση στο e-class έως: 12-06-2021
- Έκταση Εργασίας: Έως 3.000 Λέξεις (για Ατομικές Εργασίες) και Έως 6.500 Λέξεις (για Ομαδικές Εργασίες)
- Τίτλος Εργασίας στην Πρώτη Σελίδα και Ονόματα Συμμετεχόντων
- Σε Word Κείμενο και με Αρίθμηση Ενοτήτων
- Διαχωρισμός σε Κεφάλαια-Ενότητες
- Προσοχή στην εκπόνηση της εργασίας: **Σχετικότητα Θέματος & Κειμένου, Ολοκληρωμένη Απάντηση, Συνέχεια-Συνεκτικότητα, Τεκμηρίωση, Παραπομπές-Αναφορές-Βιβλιογραφία-Πηγές, Επίκαιρη & Σχετική Βιβλιογραφία.**
- Τελευταίο Κεφάλαιο: «Συμπεράσματα-Προτάσεις και Προοπτικές» με την χρήση Τεχνικών Μεθόδων (SWOT, Gap, PESST, PESTEL)
- Βιβλιογραφία (στο τέλος) ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗ, όπως π.χ.:
- Επώνυμο-Όνομα (Έτος): «Τίτλος Βιβλίου είτε Άρθρου», Εκδότης, σελίδες και Τόπος

Βοηθητικά Στοιχεία και Οδηγίες Εργασιών:

- (1). Γνώση Καλή της Θεωρίας και Ολοκληρωμένη-Δομημένη-Αιτιολογημένη Απάντηση.
- (2). Ανάπτυξη και Επεξήγηση των Όρων: Έννοιες, Χαρακτηριστικά, Μορφές-Θεωρία
- (3). Σημασία-Επιπτώσεις και Σύνδεση των Όρων: Θεωρίας (τρέχουσας και προηγούμενης) και Σημασία για την Βιωσιμότητα Οργανισμού και Επιπτώσεις για την Τοπική Ανάπτυξη
- (4). Περιγραφή –Ανάλυση Τρέχουσας Κατάστασης: Διαχρονική και Δια-Συγκριτική Ανάλυση
- (5). Συμπεράσματα-Προτάσεις: Χρήση Τεχνικών Μεθόδων (SWOT-Gap-PESTEL κλπ).

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ
...και ελπίζω να μη σας κούρασα...